

HAITI

1. Informacje podstawowe

Powierzchnia :	27,8 tys. km ²
Populacja:	11,8 mln
Skład etniczny:	Ludność pochodzenia afrykańskiego 95%, ludność pochodzenia europejskiego i mieszana 5%
Podział administracyjny:	10 departamentów
Religia:	Katolicy 55%, różne denominacje protestanckie 29%, vudu 2, inne 4%, bezwyznaniowcy 10%
Stolica:	Port Au Prince – 3 mln mieszkańców
Inne ważniejsze miasta:	Cap – Haïtien 400 tys., Gonaïves 100 tys.
Język urzędowy:	Francuski, kreolski
Waluta:	Gourde 1 US\$ = ca 130 HTG
Główne bogactwa naturalne:	Boksyt, miedź, węglan wapnia, złoto, marmur, energia wodna, grunty orne
Główne gałęzie przemysłu:	Tekstylia, rafinacja cukru, młynarstwo, cement, lekki montaż z wykorzystaniem importowanych części
Główne produkty rolne:	Trzcina cukrowa, maniok, plantany, banany, mango/guawy, awokado, kukurydza, owoce tropikalne, ryż, warzywa
Ustrój polityczny:	Republika półprezydencka
Głowa państwa:	vacat (po zabójstwie prezydenta Jovenela Moïse w dniu 7 lipca 2021 r. rolę głowy państwa pełni dziewięcioosobowa Rada Tymczasowa Prezydencka, wyposażona w uprawnienia prezydenckie, która ma pozostać na stanowisku do 7 lutego 2026 r.)
Premier:	Alix Didier Fils-Aimé
Minister Handlu i Przemysłu	James Monazard
Minister Gospodarki i Finansów	Ketleen Florestal
Ambasador Haiti w Polsce:	Vacat
Ambasador RP w Haiti:	Jolanta Janek, Ambasador RP w Panamie
Najbliższe wybory parlamentarne:	2025

2. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne (2024)

PKB (ceny bieżące) :	25,2 mld US\$
PKB per capita:	2,1 tys. US\$
Wzrost PKB:	- 4,2%
Struktura PKB:	Rolnictwo 16%, przemysł 33%, usługi 48%, niesklasyfikowane 3%
Dług publiczny:	14,0% PKB
Inflacja:	26,9%
Bezrobocie:	15,1%
Poziom korupcji:	16 (poziom Mjanma)
Eksport:	838,4 mln US\$
Główni partnerzy w eksporcie:	USA, Francja, Kanada, Tajlandia, Hiszpania, Tajwan, Wlk. Brytania
Główne towary w eksporcie:	Wyroby tekstylno – odzieżowe, kakao, rum
Import:	3,6 mld USD
Główni partnerzy w imporcie::	USA, Chiny, Dominikana, Indie, Turcja, Indonezja, Niderlandy
Główne towary w imporcie:	Ryż, wyroby przemysłu petrochemicznego, olej palmowy, wyroby tekstylno – odzieżowe, mięso drobiowe, pszenica, cukier, cement
Inwestycje zagraniczne:	23,6 mln US\$
Inwestycje haitańskie za granicą:	Brak danych

3. Ogólna charakterystyka gospodarki Haiti

Haiti jest najbiedniejszym krajem na półkuli zachodniej i jednym z najbiedniejszych państw na świecie. Około 80% społeczeństwa żyje w skrajnej biedzie. Gospodarka tego kraju jest oparta głównie na rolnictwie i niskich kosztach pracy. Niemal 70% ludności pracuje w rolnictwie, głównie w małych, przydomowych gospodarstwach, uprawiających kawę, trzcinę cukrową i ryż. Istnieją zakłady przemysłu spożywczego, w tym produkujące cukier i rum, a także przemysł włókienniczy i elektroniczny. Haiti posiada nieeksploatowane bogate złoża boksytów i złota, jednak wydobywanie jest ograniczone do skał budowlanych.

Haiti pozostaje jednym z najbardziej narażonych krajów na świecie na klęski żywiołowe, głównie huragany, powodzie i trzęsienia ziemi. Dodatkowo Haiti dotykają kryzysy polityczne, czego efektem było zabójstwo prezydenta w 2021 r. Najpoważniejszym problemem jest jednak rosnąca siła gangów, która doprowadziła do całkowitego załamania gospodarczego.

4. Stan prawno – traktatowy

Haiti jest członkiem ACP/OACPS, Caricom, Cariforum, CDB, CELAC, G-77, IADB, IBRD, ICC, IDA, IFAD, IFC, ILO, IMF, ITUC, LAES/SELA, MIGA, Petrocaribe, UNCTAD, UNIDO, WCO, WFTU, WIPO, WTO. Jako członek Caricom i Cariforum ma umowy o wolnym handlu ze wszystkimi państwami karaibskimi i Wlk. Brytanią.

Umowa o partnerstwie gospodarczym (EPA) między CARIFORUM a Wspólnotą Europejską (WE) jest tymczasowo stosowana od grudnia 2008 r. Tymczasowe stosowanie EPA przez Haiti jest nadal w toku, ponieważ Haiti podpisało umowę, ale jej ostatecznie nie ratyfikowało. Może jednak przystąpić do niej w późniejszym terminie.

Nie ma dwustronnych umów pomiędzy Polska i Haiti.

5. Dostęp do rynku

Importer musi posiadać podatkowy numer identyfikacyjny TIN. Procedury celne są realizowane elektronicznie poprzez system SYDONIA. Odprawa musi być zrealizowana w ciągu 21 dni po przybyciu towaru do portu/lotniska. W razie przekroczenia tego terminu importer musi zapłacić karę w wysokości 5% wartości towaru.

Z cła są zwolnione towary importowane przez instytucje i organizacje pozarządowe do użytku własnego, dobra inwestycyjne importowane przez firmy prywatne w celu przetworzenia na eksport, produkty naftowe importowane do konsumpcji w kraju, sprzęt rolniczy importowany w celu promocji lokalnego rolnictwa, próbki bez wartości handlowej, towary importowane na podstawie traktatów międzynarodowych, do których Haiti przystąpiło oraz towary importowane na podstawie indywidualnych porozumień z rządem Haiti.

Zabroniony jest import drobiu i jaj z niektórych krajów, niektórych warzyw, przetworów warzywnych i innych produktów roślinnych (np. bakłażany, ogórki kiszone, papryka, pomidory przetworzone), niektórych rodzajów owoców, kawy, herbaty i przypraw z wyznaczonych krajów, produktów radioaktywnych, opakowań styropianowych do artykułów spożywczych, elementów z polistyrenu spienionego (PSE, PS crystal lub styropian) do jednorazowego użytku (np. talerze, kubki, butelki), torb polietylenowych i plastikowych, maszyn do produkcji lub drukowania fałszywych banknotów, niektórych jednostek pływających (np. niektóre rodzaje łodzi ratunkowych), statków handlowych lub rybackich starszych niż 20 lat, niektórych rodzajów broni i amunicji, odpadów niebezpiecznych i niektórych surowców.

Haiti posiada także system stref wolnocłowych. Zgodnie z prawem mogą działać 4 rodzaje stref wolnocłowych – rolno-spożywcze, przemysłowe, handlowe i inne. Działalność w strefach pozwala na ułatwienia celno – podatkowe.

6. Prawo regulujące działalność inwestorów zagranicznych

Ustawodawstwo Haiti zachęca do bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Haitańscy i zagraniczni inwestorzy mają takie same prawa i obowiązki. Rząd Haiti nie nakłada dyskryminacyjnych wymogów na zagranicznych inwestorów. Inwestorzy zagraniczni mogą posiadać 100 procent udziałów w spółce lub spółce. Ponadto zagraniczni inwestorzy mogą prowadzić działalność w przedsiębiorstwach bez wymogów dotyczących stosunku kapitału własnego do długu. Zagraniczni inwestorzy mogą swobodnie posiadać nieruchomości na potrzeby swoich firm i korzystać z tych samych praw i prerogatyw, co haitańscy inwestorzy. Prawo rachunkowe pozwala cudzoziemcom na wykorzystanie aktywów materialnych i niematerialnych zamiast inwestycji gotówkowych. Inwestycje w niektórych sektorach, takich jak zdrowie i rolnictwo, wymagają specjalnego zezwolenia rządu haitańskiego. Inwestycje w „wrażliwe” sektory, takie jak energia elektryczna, woda, telekomunikacja i górnictwo, wymagają koncesji rządu haitańskiego, a także autoryzacji od odpowiedniej agencji rządowej. Zagraniczne firmy są zachęcane do udziału w projektach rozwojowych finansowanych przez rząd. Wymogi dotyczące wykonania nie są nakładane na firmy zagraniczne jako warunek ustanowienia lub rozszerzenia inwestycji, chyba że wskazano w podpisanej umowie. Prawo Haiti przewiduje system rozstrzygania sporów w drodze arbitrażu i postępowania sądowego zarówno na szczeblu krajowym, jak i międzynarodowym.

7. Dwustronna współpraca gospodarcza polsko – haitańska

a. Współpraca handlowa

Wg wstępnych danych GUS, eksport Polski do Haiti w 2024 r. wyniósł 3,3 mln US\$, natomiast import Polski z tego państwa wyniósł zaledwie 386 tys. US\$. Brak jest danych haitańskich o wymianie z Polską.

Główne towary w eksporcie: mięso wieprzowe, sól, preparaty żywnościowe, mięso drobiowe, produkty chemiczne, części do maszyn.

Główne towary w imporcie: wyroby tekstylno – odzieżowe, kakao, tworzywa sztuczne

b. Współpraca inwestycyjna

Brak jest informacji o polskich inwestycjach w Haiti oraz o haitańskich w Polsce.

c. **Perspektywy rozwoju współpracy.**

Z uwagi na małą wielkość rynku i dramatycznie niski poziom bezpieczeństwa trudno mówić o większej ekspansji. Największe szanse może mieć tu eksport art. spożywczych, mięsa drobiowego, wody i napojów, motoryzacji oraz farmaceutyków/biotechnologii.